

Tillæg til Vore Kirkegårde bind 21 nr. 12

På finansloven

Omkr. 1. december fremlagde finansministeren i folketinget forslag til ny finanslov, og af hvad der siges om kirkegårde etc. gengiver vi følgende.

I Mindelunden i Ryvangen er det i de senere år gået sådan ud over gangbelægningen at en udskiftning af fliser er nødvendig. Foruden den almindelige vedligeholdelse udsættes der for det kommende år 43.100 kr. til de nævnte arbejder og et lignende beløb foreslås for de kommende 2 år. Til vedligeholdelse af udenlandske flygtninge- og soldatergrave budgetteres 15.000 kr.

Og foreningen for kirkegårdskultur figurerer med et tilskud på 2000,- kr.

Udnævnelse

Kirkeministeriet har den 27. november 1964 ansat hidtilværende aspirant i stillingen som kirkegårdsinspektør ved Hobro kirkegård *Karl Otto Tøttrup* i tjenestemandsstilling som kirkegårdsinspektør ved Hobro kirkegård fra den 1. december 1964 at regne.

Jubilæum

Kirkegårdsinspektør, cand. hort. *Mogens Stahlschmidt*, Næstved, kunne 1. september 1964 holde 25 års jubilæum som kirkegårdsinspektør. M. S. har udført et godt stykke arbejde gennem årene, først med sin nænsomme omformning af den gamle kirkegård, dernæst med at føre havearkitekterne *Georg Boye* og *Knud Preislers* konkurrenceprojekt ud i livet; begge opgaver har han løst på en særdeles tilfredsstillende måde.

J. J.

Dødsfald

Kort før sin 81 års fødselsdag er den højt fortjente grundlægger og mangeårige leder af det tyske Arbeitsgemeinschaft Friedhof und Denkmal, dr. ing. *Werner Lindner* afgået ved døden. Han var uddannet som arkitekt og var 1914—45 forretningsfører for det tyske hjemstavnsforbund og helligede sig efter krigen, hvor han fandt en ny hjemstavn i Hermannsburg ved Celle, kirkegårdsreformer, og han blev kendt også i Danmark for sit arbejde og ved besøg her.

Æret være mindet. —

79 år gammel er tidligere bestyrelsesmedlem i Ffk. og form. i landsbygraverforeningen, kirkegårdsgartner *Ingv. Norlyk* afgået ved døden. Han fratrådte for få år siden stillingen ved Thyregod kirkegård, og hans søn viderefører denne tillige med faderens gartneri. Kirkegården er holdt eksemplarisk og senior var en meget anset og varm personlighed.

Guds fred med vore døde. —

Kirkegård i TV

En aften i slutningen af oktober var generalkonsul, professor *Troels Fink* på skærmen med noget om Flensborg gamle kirkegård. Det blev en tiltalende og eksemplarisk gennemgang af anlæg og grave med udførlig omtale af, hvem der lå begravet.

Om udhugget ligtøj

I Budstikken 1964 organ for Dansk Folke-museum har *Ulla Thyrring* skrevet om „udhugget ligtøj“ hvor hun skildrer fremstillingen og brugen samt materialerne hvoraf det blev fremstillet.

J. J.

Förening för kyrko- och kyrkgårdsanställda

Den 11. november blev i Finland ovennævnte forening stiftet af funktionærer som forestår ledelsen af Finlands kirkegårde i den svensk-talende del. I den foreløbige bestyrelse blev følgende indvalgt: *G. Wolin*, Karis (formand), *H. Lundström*, Esbo (sekretær), *A. Ek*, Dragsfjärd (kasserer), samt *E. Sundsten*, Munsala, *E. Klemets*, Hammarland, og *G. Ahlskog*, Kvevlax.

J. J.

Fra danske dagblade

^{13/9} Jydske Tidende, Sønderborg: Arkitekt *Mogens Meyling* har udarbejdet et projekt til et folkehus i Sønderborg.

^{13/9} Aktuelt: Sognerådet i Fjelsted har skænket menighedsrådet det tidligere stykke forskolejord til udvidelse af kg.den.

^{16/9} Silkeborg Avis: Sundhedskommissionen har godkendt de 3334 kvm. jord, der er købt til udvidelse af Ejstrup kgd. (Kr. 14.300).

^{26/9} Viborg Stifts Folkeblad: Arbejdet på den nye kgd. i Hald Ege er klar til at påbegyndes ^{1/10}. Arbejdet skal udføres i 3 etaper (arkitekterne *Inger* og *Johannes Exner*).

^{30/9} Aarhus Amtstidende: Arbejdet med reguleringen af Thorsager kgd. bliver udført af anlægsgartner *P. W. Kortsen* (Århus); planer: inspektør *V. Rud Nielsen* (Horsens).

^{10/10} Sønderjyden Haderslev: Kirkeværgen ved Gråsten kirke protesterer mod opførelse af et vandværk ved Nalmadebro, der vil hindre udvidelse af kgd.en.

^{26/10} Frederiksborg Amts Avis: Havearkitekt *E. Kiær* har udarbejdet et skitseforslag til udvidelse af Værløse kgd. s. m. *T. Michelsen*.

^{29/10} Aalborg Amtstidende: I Aars er udvidelsen af kgd.en så langt fremme at jordarbejdet er afsluttet — hele udvidelsen vil koste kr. 50.000.

^{3/11} Berlingske Aftenavis: Byplanudvalget i København har i konkurrenceforslaget for Vestamager ønsket afsat plads til en ny kgd.

^{5/11} Herning Folkeblad: Dommerkomiteen i den nordiske arkitekt-konkurrence om en ny kgd. i Herning har præmieret følgende: 1. præmie: arkitekt *K. Joos* og havearkitekt *Jørn Palle Schmidt*, Kgs. Lyngby. 2. præmie: havearkitekt *Knud Lund-Sørensen*, København, og arkitekterne *Edstrand* og *Thyrring*, Hørsholm. 3. præmie: havearkitekt *Peter Thorsen*, København, og arkitekterne *Edstrand* og *Thyrring*, Hørsholm. 3. præmie: billedhugger *Betty Engholm Michelsen* og havearkitekt *Torben Michelsen*, Sorø. Indkøb: *Jens P. Storgaard*, *Anne* og *Jørn Ørum-Nielsen*, arkitekter m.a.a., samt fremhævet: brdr. *Brockstedt-Christensen*, *Edstrand* og *Thyrring*, Herning og Hørsholm, *Morten Klindt* og *K. Lund-Sørensen*, havearkitekter, København. Se hovednummeret.

^{11/11} Fyens Stiftstidende: Ved udvidelsen af Broholm kgd. har kirkegårdsinspektør, havearkitekt *O. Raahauge-Askegaard* søgt at gøre kgd.en mere hyggelig og landskabelig end normalt.

^{11/11} Aktuelt: Grønbæk sogns menighedsråd har købt 3200 kvm. til udvidelse af Ans kgd.

^{30/11} Helsingør Dagblad: Lillerød sogneråd har godkendt en skitseplan til en urnehave på kgd.en. (Arkitekt *Georg Jensen*).

^{2/12} Fyens Stiftstidende: Brylle menighedsråd har købt 7135 kvm. til udvidelse af kgd.en.

^{5/12} Lolland-Falsters Folketidende: Vurderingsmændene ved ekspropriationen til udvidelse af Stubbekøbing kgd., takserede arealet til at være 4282 kvm. og ansatte prisen til kr. 6,- pr. kvm. samt et tillæg på 4000 kr. for planter, menighedsrådet skal overtage arealet d. 1.-5. 1965.

^{10/12} Fyns Tidende: På en udvidelse af Næsbyhovedbroby kgd., hvor der har været begravet

siden 1938, har kirken ikke haft skøde på arealet, hvilket nu indhentes fra matriklens dokumenter.

^{10/12} Viborg Stifts Folkeblad: Kirkegårdsudvalget i Viborg har fået bemyndigelse til at lade arbejder udføre på kgd.en for kr. 170.000.

^{22/12} Skanderborg Amts Avis: Hørup sogns menighedsråd har for det kommende budget sat kr. 10.000 til event. køb af jord til udvidelse af kgd.en, kr. 5000 til ligkapel samt kr. 4000 til fortsat regulering af kgd.en.

^{18/12} Roskilde Tidende: Planlægningsudvalget for Køge bugts området overvejer placeringen af en fremtidig kgd., men er tilbøjelig til at godkende placeringen vest for den kommende motorvej.

^{19/12} Aalborg Amtstidende: Arden menighedsråd har vedtaget at nedsætte et tremandsudvalg til forhandling med lodsejerne om køb af jord til udvidelse af kgd.en

^{30/12} Skive Folkeblad: Roslev kgd. er nu blevet udvidet for 3. gang, alle udvidelserne er foretaget af havearkitekt *Johannes Tholle*.

Fra norske dagblade

^{22/8} Brumunddølen og Ringsaker Blad: Den nye veien gjennom Mesnali sentrum vil stenge for utvidelse av kgd.en. Utvidelsen må derfor komme andre steder.

^{4/9} Hamar Arbeiderblad: Store grunngravinger på Hamar kgd. til urnelunden.

^{7/9} Akershus Arbeiderblad: Filteranlegg for avløpsvann fra Nittedal kgd.

^{8/9} Hadeland: Situasjonen på kgd.en ved Sorum kapell er prekær idet kun få gravplasser er ledige og den utvidelse, der er foretaget ikke er grøftet, så den kan ikke tas i bruk.

^{18/9} Østlendingen: Der er avsatt kr. 52.771,- til utvidelse av Elverum kgd.

^{21/9} Rogaland: Hagearkitekterne *Fossa* og *Skjold* har laget planer til utvidelse av kgd.en på Finnøy.

^{23/9} Rjukan Dagblad: Idyllisk tjern nyanlagt i gravlund ved Notodden kapell. (bygartner *Åsmund Dahl*).

^{25/9} Gudbrandsdølen: Et eneste gravfeste igjen på Vingrom kgd. Lillehammer kommune har ikke ordnet med en påkrevet utvidelse av arealet.

^{26/9} Valdres: Utviding av kgd.en på Nord-Etnedal med halvtanna mål.

^{29/9} Aandalsnes Avis: Det gamle kirkested på Lesja omdannes til en minnelund, det skjer i henhold til loven om fredning av fortidsminnesteder.

^{30/9} Vestfold: Retten har fastsatt kr. 50.000 i erstatning ved utvidelsen av kgd. i Slagen.

- ¹/₁₀ Ringerikes Blad: Idag har Hole kgd. bare 12 ledige gravplasser, men ikke mer enn kr. 10.000 til utvidelse som vil koste kr. 50.000.
- ⁷/₁₀ Oppland Arbeiderblad: Kgd.en på Fagernes skal utvides med 7 mål.
- ⁸/₁₀ Sogn Folkeblad: Dale kgd. skal utvides med 2 mål av grunn fra prestegården.
- ¹⁴/₁₀ Bergens Arbeiderblad: Fana formannskap stilte til disposisjon kr. 15.000 til utvidelse av Øvsttun kgd.
- ¹⁵/₁₀ Sørlandet: Oddernes menighetsråd søker å få innregulert areal til kgd. i nærheten av Vågsbygd kirke.
- ¹⁵/₁₀ Fædrelandsvennen: På Spind kgd. er det i sommer utført et omfattende utbedringsarbeide.
- ¹⁶/₁₀ Rogaland: Til grøftning, planering og jordarbeid ved Time kgd. skal brukes kr. 50.000.
- ²⁴/₁₀ Drammens Tidende og Buskeruds Blad: Hagearkitekt *K. D. Hill* har utarbeidet planer til utvidelse av Haug kgd.
- ²/₁₁ Levanger-Avisa: En omfattende utvidelse av Alstadhaug kgd. forestår.
- ³/₁₁ Dagen: Folderøy kgd. er no ferdig etter eit par års arbeid.
- ³/₁₁ Haugesunds Dagblad: Ny kgd. på Leirvik er nå høyst påkrevet.
- ⁶/₁₁ Sandefjords Blad: Sandar må ha 7000 nye grave innen 1985, større omleggingsarbeide på den gamle kgd.
- ⁷/₁₁ Haugesunds Avis: Haugesund formannskap har utsat bevilgning på 10.000 til utbedring av Vår Frelzers gravlund.
- ⁹/₁₁ Brønnøysunds Avis: Kgd.en på Vevelstad skal renoveres til våren.
- ¹²/₁₁ Kragerø Blad: Østre Øydistrikts Vel vil ha kgd.en på Langøy under tilsyn som for de andre kgd.e i distriktet.
- ¹⁷/₁₁ Rana Blad: Ny kgd. for Korgen skal ligge sør og øst for kirken.
- ¹⁸/₁₁ Vestfold: Botne kgd. er utvidet med 14 mål.
- ²⁵/₁₁ Laagendalsposten: Arkitektkonkurranse om en ny kgd. i Kongsberg.
- ⁷/₁₂ Harstad Tidende: Forhandlinger mellom kommunen og grunneierne om utvidelse av Fredly kgd.
- ⁹/₁₂ Ringerikes Blad: Bygging av krematorium for Ringerike forberedes.
- ⁹/₁₂ Agderposten: Kgd.en i Arendal er godt egnet for en utvidelse for begge menigheter.
- ¹¹/₁₂ Rogalands Avisa: Domprost *C. Svanholm* og ordfører *Jan Johnsen* har plantet de første trærne ved en høytidelighet på Tjensvold.

Fra tidsskrifterne

Der Naturstein nr. 10: Schriftgestaltung XXVI. — nr. 11: Schriftgestaltung XXVII. Gedächtnismal für die Bombenopfer in Hannover. — nr. 12: Schriftgestaltung XXVIII. Grabmal-Ausstellung in Aachen.

Deutsche Friedhofskultur nr. 9: Freiburger Friedhöfe. Friedhof Bergäcker in Freiburg i Br. Der Friedhof am Münsterplatz. Ein alter Friedhof mit zweihundertjähriger Geschichte. — nr. 10: Europäische Friedhofsreform. Der Friedhof in Pratteln in der Schweiz. Friedhöfe in Lüdenscheid. — nr. 11: 150 Jahre Friedhof Hamburg-Nienstedten. Die Kirchengemeinde und ihr Friedhof. — nr. 12: Die Jahreszeit zum Partner gewonnen. Waldfriedhof Stuttgart. Vom Freithof. Ausheben von Gräbern leichtgemacht.

Friedhof und Denkmal nr. 5: Helfende Hinweise für die Grabgestaltung durch weitere Beispielfelder und neuartige Grabmalspläne in Stuttgart. — nr. 6: Kindergrabzeichen.

Ignis nr. 9: Biskop Lindström invigde krematoriet i Limhamn. Befolkningsutvecklingen framtvingade Limhamns krematorium. Smakfull enkelhet präglar krematoriet i Limhamn. Kyrkogården i Limhamn. Paneldiskussion i Karlstad gav svar på många aktuella frågor. Hur skall man få bättre och vackrare gravvårdar. — nr. 10: 53 skandinaver på givande studieresa i Österrike kyrkogårdar, krematorier, världsexpo, studieobjekt. Prisbelönda gravvårdar visas på världsexpo Eldbegängelseutställning på WIG 64 i Wien. Kommunaliserat begravningsväsen i Wien sedan 1951. Men staden var begravningsintreprenör redan 1907. — nr. 11: Katolsk omvärdering med reservationer. Europeisk begravningsunion bildades i Wien. Svenskar med vid konstituerande konferens. Paneldiskussion i aktuella frågor II. Katolsk tidskrift om eldbegängelseförbundets upphävande. Begravelsesskikke i forntid og nutid. — nr. 12: Utvecklingen på kyrkogårdsområdet. Privatägda USA-kyrkogårdar har förstklassig maskinutrustning. Trons kapell i Vänersborg invigt. Finlands andra och tredje krematorium tagna i bruk; ett fjärde planeras i Åbo.

Kunst und Stein nr. 6: Gedanken zur Grabmalgestaltung und Totenverehrung. Aus der Kunstgeschichte des Grabmals. Gottfried Keller-Denkmal.

Landsbygraveren nr. 9: Lønrammerne sendt ud. Lønramme for aflønning af landsbygravere. Takster for renholdelse og grandækning af

gravsteder. — nr. 10: Til menighedsrådsmedlemmerne (ang. lønrammen). — nr. 12: Kunstige blomster.

Menighedsrådenes blad nr. 9: Menighedsrådet i arbejde: Kirkegårde.

Steinmetz und Steinbildhauer nr. 9: Friedhof und Grabmal in Holland. — nr. 10: Der Garten der Toten auf der Wiener-Internationalen Gartenschau 1964. — nr. 11: Kriegsgräberstätte Marktredwitz im Fichtelgebirge. Das Wort auf dem Grabmal als Sinndeutung des Todes XIX.

Sten nr. 3: Krematoriet i Limhamn.

Trädgårdsnytt nr. 19: Lyckad kurs för gravgårdsskötare.

Viola nr. 40: Ny kyrkogård för Malmö i Limhamn. Kyrkogårdar i Österrike ger många exempel på god terrängbehandling.

Fra det faglige bogmarked

Robert Zander: Handwörterbuch der Pflanzennamen. 623 s. Flexibler Ganzleinenband. Verlag Eugen Ulmer Stuttgart. DM. 24,-

At denne fortræffelige ordbog nu kommer i 9. udgave under redaktion af dr. Robert Zander viser hvilket godt opslagsværk den er. Den er meget let at søge oplysninger i og oplysningerne er korrekte og fyldestgørende. Kan anbefales på det bedste.

Arbeitskalender für Landschaftsgärtner 1965. 352 s. 25 billeder. Bernhard Patzer-Verlag und Druckerei, Berlin. DM. 3,-

Kalenderen bringer, udover hvad man kan forlange af en kalender, artikler om planter og tekniske problemer.

Hans Karl Möhring: Die Topfpflanzenkultur in der Erwerbsgärtnerei. 290 s. 253 billeder. Verlag Eugen Ulmer Stuttgart. DM. 21,-.

I serien „Handbuch des Erwerbsgärtners“ udsendes denne bog i 3. udgave. Den giver i stærkt koncentreret form dyrkningsanvisninger på stueplanter opdelt i hovedkulturer og mindre væsentlige, men som dog har nogen økonomisk betydning, en udmærket bog for handelsgartnere.

H. Edland: Roser i farver. Lommeformat, 192 s. Politikens forlag håndb. 275. kr. 14,75.

Litteraturen om blomsternes yndling rosen er mangefold, og her foreligger altså en dansk bearbejdelse ved slotsgartner *Åge Nicolaisen* af den engelske rosenbog af *H. Edland*, der er sekretær i det engelske rosenselskab. Bogen er

skrevet som hjælp til at identificere de mangfoldige nye rosenarter, som er kommet frem fra planteforædlernes og planteskolernes gemmer i ind- og udland. Der beskrives 421 roser, men ikke alle disse kan endnu fås i danske planteskoler. Farvegengivelserne er trykt i 6 farver, der dækker det væsentligste, og der er ved fotografering, clichearbejde og trykning lagt vægt på at træffe plet. Der er desuden beskrivelser og sortslister, til vejledning og inspiration. Yderligere bebuder forlaget, at det i 1965 udsender: Den store rosenbog, med tekst af *Eig. Kiær* og tegninger af *Verner Hancke*.

Oluf Høst: Bornholms rundkirker. 4°, 32 s. Will. Dam, Rønne. 2. udg. 1964. Kr. 19,75.

I 1946 udkom nærværende i 1. oplag m. 650 nummererede expl., — nærværende oplag er på 2000 og satsen er nu destrueret, så når de 2000 expl. er solgt, vil ny udgave komme i ny typografi. Det er et overordentlig nydeligt hefte i Høst' sirlige og avdæmpede streg og med en passende tekst af *Th. Lind*, trykt i Colberg bogtrykkeri. Et ejendommeligt emne har fået sin særprægede behandling, nok værd at studere for netop vore læsere.

Axel Steensberg: Danske bondemøbler. 4°, 300 s., 2. udg., Hassings forlag, Kbh. 1964. Kr. 169.

Det er blevet et pragtfuldt værk med 474 illustrationer, hvoraf 8 i farver, som professor *Steensberg* har fået ud af motiver fra privat-hjem samt lokalmuseer og Nationalmuseet. Til illustrationerne knytter sig en tekst med historiske oversigter over møbelkunstens udvikling, placering i boligen og anvendelse m. v. Selv er forfatteren hjemme i emnet som vel ingen anden efter som han før var knyttet til Nationalmuseet og nu underviser i almuekunst ved universitetet. Bogen er en lækkerbidsken for de interesserede.

Rolf Ehlgåtz: Gartenarchitektur. Wettbewerbe. 1. 4°, 69 s. Parey, Berlin og Hamburg 1965. DM. 29.

Denne første hefte indeholder stof om kirkegårds konkurrencer, gravmæler og kapelbygninger og der loves i følgende hefter bl. a. grøn-områder, udstillinger m. m. Der er i hefte 1 bl. a. 12 konkurrencer omfattende 32 prisvindere arbejder og talrige detailplaner, og foruden den tyske tekst er der en engelsksproget.

Tyge W. Bøcher: Anemoner fortæller naturhistorie. Lommeform., 90 s., Munksgaard. Kbh. 1964, kr. 8,50.

I serien: små bøger, store emner, søndagsuniversitetet, har botanikeren udsendt ovennævnte bog om de forskellige slags anemoner i Danm., Bornholm, Grønland m. fl. st.; 8 arter

og en bastard, deres fællestræk og deres særlige forhold arvelighed, kromosom, lysbehov, kemi og meget mere. En meget interessant bog at læse for den, der gerne vil kigge lidt bagom planternes kulisser, for det er da ikke anemoner alene han holder sig til.

Bl. a. hævder han at den er stamfader til clematis, og han opererer ganske overbevisende med kloner, geografiske områder, og de glacialperioders verden.

Foreningen af kirkegårdsinspektører m. v.: Referat af årsmødet på Hotel Mommark Færgesø, 1964. Fol., 40 s.

Det er et nydeligt hefte, som foreningen har udsendt, og både formand og sekretær har megen ære deraf.

Gerd Krüssmann: Die Laubgehölze. 3. udgave. 397 s., Parey, Berlin 1964. DM. 54.

Dette er en fuldstændig omarbejdet udgave, der omfatter 3321 træbeskrivelser og 150 billeder vedrørende hårdføre træarter i Tyskland, Skandinavien, Holland m. fl. lande, altså af betydelig interesse for vore læsere. Der er benyttet de nye nomenklaturregler med synonymer i kursiv og der er et kort litteraturregister. Det er en vægtig bog, som nok er værd at anbefale til træ-folk at studere.

Bauer/Weinitschke: Landschaftspflege und Naturschutz. 8°, 196 s., VEB G. Fischer Verlag, Jena 1964. DM. 23,30.

Med et forord af professor *Herman Meusel* har professor *Ludwig Bauer* sammen med sin videnskabelige medarbejder dr. *Hugo Weinitschke* udarbejdet denne bog om landskabspleje, der er udsendt af forlaget i Østtyskland. Mens man med begrebet landskabspleje nu om stunder hos os hovedsageligt tænker på den visionelle side af sagen (jvnfør: *Tholle: Om landskabspleje*, 1964), omfatter denne bog især

den materielle del af l., såsom den biologiske samhørighed, skovbrug, vandhusholdning, jordbundsfrugtbarhed osv. samt naturfredning, — og bogen kaldes en indførelse i grundlaget og opgaverne for landskabspleje. Teksten er suppleret med en række skemaer og skitser i streg-clicheer, og den kan utvivlsomt gøre sin nytte.

Angewandte Dendrologie in Thüringer Becken. 8°, 108 s., Deutscher Kulturbund, Berlin 1963.

Dette hefte er et referat af og træliter fra den 9. centrale dendrologidag i Nordhausen 31.8.—2.9. 1962 og omfatter mere end 20 artikler (foredrag o. l.). Af særlig interesse af det, som er trukket frem fra Tysklands grønne hjerte, der for tiden henhører under Østtyskland, er bidraget om den nye kirkegård i Mülhausen/Thür af Ludwig Eberhard.

Hermann Schüttauf: Pflege historischer Parkanlagen. 8°, 76 s., Deutscher Kulturbund, Berlin 1963.

Af de i dette nyttige hefte om pleje af historiske parkanlæg nævnte eksempler er både Potsdam og Wörlitz samt Goethes haver i Weimar. I det hele taget er den østtyske republik rig på storanlæg af betydning, og de er nok værd at sætte noget ind på at bevare. Vigtigst skønnes træplanter, hække o. l. at være, men også skulptur, bænke m. m. behandles. Der gives love og institutioner vedr. emnet i den østtyske republik.

Steen Eiler Rasmussen: Dejlige steder. 8°, 136 s., Gad, Kbh. 1964. kr. 19,75.

Disse analyser grunder sig tydeligt nok på selvoplevelser på stederne og i stæderne, og vidner om et intimt kendskab, der godtgør rigtigheden af betragtninger over Karl-Johan i Oslo og hvorfor der ingen sådan er i Stockholm, — fortæller om det levende vand i Roms

BIRKHOLM PLANTE SKOLE

Prydbuske i alle sorter og størrelser
Store partier af de mest brugte.
- løvrigt alle planter til haven.

Aflæg planteskolen
et besøg

Vassingerød pr. Allerød . Tlf. Allerød 1126 (03 271)

hjerter, den grå Petersborg, de bredbovede hollandske pramme og slanke Venedig-gondoler, St. Paul som guddom for London og byen som kunstværk med Edinborough som eksempel osv. Flere af bidragene har aldrig været trykt og alle er let læst og har dejlige passager. Godt at forfatteren ikke er blevet træt af at skrive om sine oplevelser.

A. Pedersen: Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles Havebrugsafdeling og Højskolens Haver gennem 100 år. 8°, 148 s., Kbh. 1964. Kr. 15,00.

Både hjemmevant og scenevant beretter tidligere professor ved afdelingen *Anton Pedersen* hyggeligt og præcist om landbohøjskolens undervisning, lærere, haver m. m. gennem mere end 100 år. Skriftet har som undertitel, der samtidigt dækker udgiveren: Meddelelse fra Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles Have-

brugsafdeling, — en beskeden linje, der synes at love mere fra afdelingen. Er den end kommet for sent i forhold til jubilæumsåret, er den dog velkommen, og den kan købes for 15,- kr. ved afdelingen på Rolighedsvej 23, Kbh. V.

E. V. Hardy-Hansen: Mit 50-årige virke for Danmarks Frugtavl. 8°, 250 s., Lohse, Kbh. 1964. Kr. 34,00.

Dette er en noget ualmindelig selvbiografi, — meget springende og med en masse adresselister, polemiske indlæg, citater fra aviser samt en hymne til *I. P. Müller* og andet der mere eller mindre belyser det arbejde, bogens titel angiver. Af mere personlig art er oplysningerne om forfatterens askese og idrætsudøvelse, ejendomshandler m. v. og motivering herfor samt udredning af domfældelse og frifindelse i henhold til tyskerlovene.

DET ER NU
MASKINERNE
SKAL TIL
EFTERSYN !!!

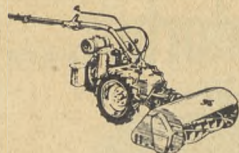
- benyt vintermånederne og send Deres maskiner ind til os til et grundigt eftersyn. Det kan spare Dem for unødvendige forsinkelser når forårsarbejdet skal påbegyndes.

hhp

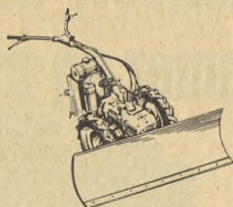
Herning Hække- og Plæneklipperfabrik

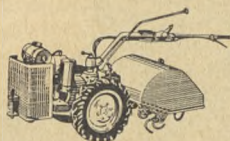
Postbox 148 - Herning * Tlf. (071 1) - Sunds 322 - 323
Godsadresse: Herning * Fragtbiladr: Herning Fragtcentral.

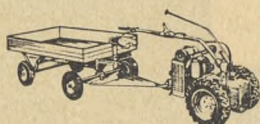
PLÆNEKLIPPER

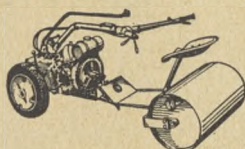
SNEPLOV

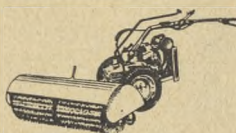
JORDFRÆSER

TRANSPORTVOGN

SULKYTROMLE

FEJEMASKINE

UNI TRAKTOR

UNI-traktor vejer 170 kg og er udstyret med luftkølet »Sachs«-motor på 8 hk — den har 3 fremadgående gear og 3 baggear, 3 kraftoverførings-hastigheder samt drejelige, indstillelige håndtag.

Til UNI-traktor leveres 28 forskellige redskaber, f. eks. sulkytromle, triplexplæneklipper, fejmaskine, sneplov, jordfræser, skuffejern, rive, vandpumpe, hækklipper, plov, rotorklipper, transportvogn m. v.

NYT UNIVERSAL KRAFTUDTAG (pat. anm.) giver kraftoverføringen enhver ønskelig retning, og muliggør lynhurtigt skift mellem redskaber, der arbejder i vidt forskellige vinkler.

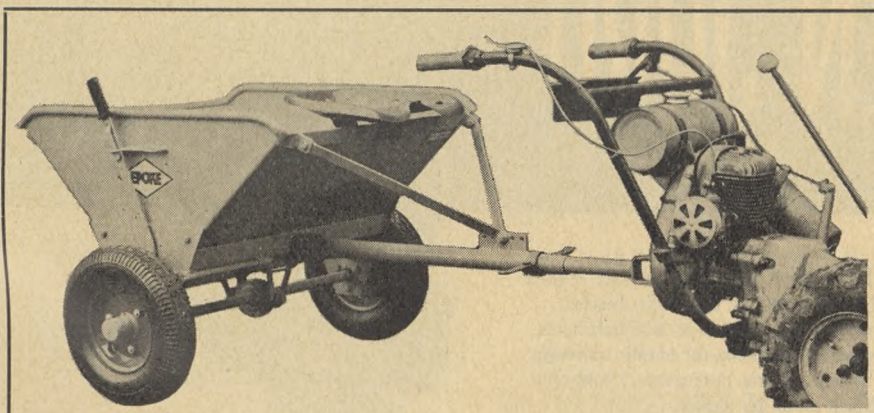
Såvel UNI-traktor som redskaber er
DANSK ARBEJDE

Lad os demonstrere UNI-traktor for Dem

HELSINGFORSGADE 6 . ÅRHUS N. . TLF. 62444

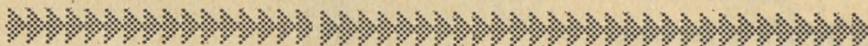
Afd. f. Sjælland: Repr. J. Axel PEDERSEN, Kbh. Tlf. (01) 302640

SKIBELUND kombineret grusspreder og arbejdsvogn

HURTIG, EFFEKTIV GRUSNING

A/s ALFRED THOMSEN-ASKOV
ASKOV PR. VEJEN - TELF. VEJEN 700 (053-51111)

EPOKE spredere er driftssikre, har énmands-betjening, lavt materialeforbrug og leveres til udlægning af grus, salt, klorkalcium etc.

EPOKE bygger på 30 års erfaring og det store program dækker ethvert behov — fra smalle fortove til brede vejbaner.

— Forlang detaljerede brochurer eller ring efter vor konsulent, som gerne giver Dem en uforbindende orientering.

COBRA

verdens letteste benzindrevne betonhammer og motorbor....

- går ned
hvor andre
gi'r op!

BETON, GRANIT FROSSEN JORD

Skal De hugge vejbelægning op — bore i beton, granit eller murværk — eller måske grave i hård og frossen jord, så er COBRA en uundværlig maskine. COBRA vejer kun 24 kg og kan nemt medbringes overalt på arbejdspladserne. Det er en kombineret betonhammer og motorboremaskine, der arbejder uafhængig af anden drivkraft. Et ideelt værktøj for entreprenører, murermestre, kloakmestre og andre, der ønsker at få hårdt arbejde hurtigt fra hånden. Maskinens anvendelsesområder dækker foruden de allerede nævnte: stampning, flækning af sten, lettere jordsondering, bjergboring og rørtrykning under vej. Med et håndgreb ændres maskinen fra motorbor til betonhammer og omvendt. Ring om yderligere oplysninger og bestil helt uden forbindende en demonstration af COBRA.

Atlas Copco

ATLAS COPCO A/S
Valbøjs Alle 160, København-Vanløse
Telf. (01) 70 55 11

Århus afdeling:
Grenåvej 339, Risskov Telf. (061) 7 63 44

Distriktskontor - Fyn:
Hunderupvej 130, Odense Telf. (09) 13 57 16

Borehastighed i granit
med 29 mm hårdmetalbors
230 mm/min.